

en ontslagcarrousel

worden! Aangezien de SBTNO ook ongevraagd met adviezen mag komen, staat echter niets eraan in de weg dat deze organisatie het doen en laten van de overheid nu juist wel kritisch volgt en de overheid door middel van een ook openbaar te maken advies wijst op haar tekortkomingen.

Voor effectieve publieke controle is ook nodig dat er journalisten zijn die niet alleen verstand van zaken hebben, maar de overheid en de overheidsvennootschappen op dit vlak kritisch volgen en daarvan op adequate wijze verslag doen. Een belangrijk uitgangspunt van de Eilandsverordening corporate governance is dat het beleid en de bedrijfsvoering van overheidsvennootschappen en overheidsstichtingen transparanter wordt. Dat houdt ook in dat meer openheid moet worden betracht, ook over de wijze waarop de overheid zich als aandeelhouder opstelt.

Vanwege de bijzondere positie van overheidsvennootschappen, waarbij het uiteindelijk toch om publiek geld gaat, is er bovendien veel voor te zeggen dat die verplicht zouden moeten worden hun jaarrekening te deponeren bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel, zodat die door een ieder kan worden ingezien. Publieke controleerbaarheid, al dan niet via de media, is immers een belang waarmee naar de heersende opvatting rekening behoort te worden gehouden.

Een andere kritische succesfactor is de rechterlijke toetsing. De regels van corporate governance bevatten zelf geen strafrechtelijke of andere sancties. De corporate governance wet- en regelgeving heeft in de eerste plaats betrekking op het gedrag van de overheid (de politiek) zelf en laat het vennootschapsrecht (Boek 2 BW) intact. De corporate governance-regels dragen de overheid op om zijn invloed als aandeelhouder aan te wenden om ervoor te zorgen dat overheidsvennootschappen die regels zoveel mogelijk naleven en bijvoorbeeld vastleggen in hun statuten. Hoewel er dus geen apart sanctieregime is ingevoerd, zullen de corporate governance-regels wel relevant zijn, bijvoorbeeld wanneer een rechter op grond van Boek 2 BW een besluit moet toetsen aan de eisen van redelijkheid en billijkheid.

Met name waar het gaat om besluiten tot benoeming of ontslag van bestuurders of commissarissen van overheidsvennootschappen of overheidsstichtingen, is een te grote terughoudendheid van de rechter

bepaald niet gewenst. In de zaak van Ivar Asjes vs. StIP en Selikor heeft het Gemeenschappelijk Hof van Justitie alvast enkele grenzen aangegeven (vonnis van 10 augustus 2010; AR 1215/07-H-505/09).

Politieke benoemingen en vriendjespolitiek vormen een bedreiging voor de rechtsstaat

In de rechtsoverwegingen 4.9.1 tot en met 4.9.6 geeft het Hof aan welke feiten voor de beoordeling van het verzet relevant zijn. Zo beschikte Asjes niet voor 8 juni 2007 over een functiebeschrijving (dus pas na zijn benoeming), is niet gebleken dat Asjes een inhoudelijke sollicitatieprocedure (met gesprekken) heeft doorlopen en is niet gebleken dat Selikor, StIP en/of het BC één of meer mensen heeft benaderd voor de functie van directeur bij Selikor. Waar het Gerecht in het vonnis van 11 februari 2008 nog onomwonden sprak over een politieke benoeming, formuleert het Hof de norm aldus (r.o. 4.10.1), dat de redelijkheid en billijkheid onder meer meebrengen dat bij de invulling van een belangrijke functie zoals die van directeur, een zorgvuldig en voldoende transparant onderzoek wordt gedaan naar de juiste persoon en naar de vraag of die persoon ook acceptabel is binnen het bedrijf.

Die norm brengt volgens het Hof (r.o. 4.10.2) ook met zich dat in elk geval na de benoeming de daarvoor verantwoordelijke mensen inzage moeten kunnen geven in de aard en wijze waarop de benoemingsprocedure is gevoerd en hun beweegredenen om tot die benoeming over te gaan en in elk geval marginaal moeten kunnen motiveren waarom de betreffende kandidaat het is geworden. Het Hof stelt vast dat 'tot op de dag van vandaag' geen inzicht is gegeven in het hoe en waarom van de benoeming van Asjes (r.o. 4.10.2), dat de voor benoeming verantwoordelijken kennelijk niet hebben gecontroleerd en/of onderzocht of Asjes een goede directeur zou kunnen zijn en geen vergelijking met andere kandidaten hebben gemaakt. De door het Hof geformuleerde norm is niet nageleefd en de vordering van Asjes wordt derhalve afgewezen.

Met dit Hofvonnis staat vast dat het sinds jaar en dag gehanteerde bestendige benoemings- en ontslagbeleid bij wisseling van de politieke wacht niet, en zeker niet zonder meer, kan worden voortgezet. Dat beleid was niet transparant, terwijl vanwege de belangenverstrengeling en het nemen van beslis-

singen op niet-zakelijke gronden ook de integriteit in het geding was. Met zijn beslissing plaatst het Hof het belang van de betrokken overheidsvennootschap en de daarmee verbonden onderneming centraal, maar eveneens de (destijds nog niet wettelijk vastgelegde) beginselen van corporate governance. Het zou goed zijn als het Hof (en het Gerecht) deze lijn zou vasthouden

en in de toekomst waar mogelijk duidelijk de grenzen zou aangeven van hetgeen wel en niet toelaatbaar is. Intussen moet het doen en laten van de politici ook vanuit het publiek kritisch worden gevolgd. Een politieke vos verliest misschien wel zijn haren, maar niet makkelijk zijn streken!

Karel Frielink is partner en advocaat bij Spigthoff Advocaten en Belastingadviseurs op Curaçao. Hij is tevens deken van de Curaçaose Orde van Advocaten en bestuurslid van de Kamer van Koophandel. Bovenstaande opiniebijdrage verscheen gisteren ook op zijn weblog curacao-law.com/nederlandse-antillen.

Karel Frielink

FOTO ANTILLIAANS DAGBLAD

Advertentie

KOOYMAN MEGABUY

PRESSURE SPRAYER

- Mintcraft
- 1 1/2 GLN
- Ideal for water, herbicides, fertilizers, and pesticides.

~~49,99~~
39,99

*PER STUK

Always **x2 fun miles**
that turn into Mega Miles

Kooyman Mega Store, Kaya W.F.G. Mensing 44 Kooyman Sta. Maria,
Winston Churchillweg 112 • Kooyman Sta. Rosa, Santa Rosa weg 198
www.kooymanbv.com

*Offerte geldig van 13 t/m 19 September 2010, of zolang de voorraad strekt.